

Højmeskolens

Videns- og Kompetencecenter for Læsning

Kursuskatalog 2023 - 2024

ODENSE KOMMUNE

For alle
folkeskoler og
skoletilbud under
UngOdense i
Odense
Kommune

Mangfoldige
lærings-
miljøer

Forsknings-
baseret
tilgang

Kurser,
sparring og
tilpassede
forløb

Ordblinde-
venlig
undervisning

September 2023

Kære kolleger på skolerne i Odense Kommune

I Læsecenteret og Profilsportet for Læsning arbejder vi hver dag med at skabe læringsmiljøer, der inddrager LST (læse- og skriveteknologi) og kobler didaktik sammen med teknik, så ordblinde elever får adgang til læring, opnår deltagelsesmuligheder og kan være aktive i alle fag.

Vi ser frem til at sparre og samarbejde med jer om dysleksivenlig undervisning og understøtte det gode arbejde, der allerede er i gang på skolerne.

Vi tilstræber at gøre vores kurser så praksisnære som muligt. Vi er lærere, der holder kurser for lærere. Vi ønsker at inspirere til inkluderende og mangfoldige læringsmiljøer, hvor læringsprocessen er i fokus.

Vi tilbyder de kurser, der er i kataloget her, men vi vil rigtig gerne kaldes ud på skolerne for tilpassede forløb, som kan være alt fra sparring med én eller flere fra et team - til et kursus for en hel personalegruppe.

For de skoler, der har en elev i læringstilbud i Læsecenteret, er videndeling med Læsecenteret en del af tilbuddet.

Tilmelding til kurserne kan ske ved at bruge de indsatte links. Tilmeldingsfrist senest en uge før kursusafholdelse.

Vi er meget åbne overfor nye ideer og tiltag - kontakt os gerne. Alle henvendelser er velkomne. Kontakt koordinator Michelle: mikma@odense.dk eller 28 29 06 18.

Alle vores ydelser er gratis for skolerne.

Vi glæder os til samarbejdet.

Venlig hilsen videndelingsteamet 2023/24

*Lone Sinkjær, Jane Boye Petersen, Betina Brokmose,
Mikkel Overbjerg og Michelle Marqvardsen*

Kursustitler

1. Indføring i den ordblindes værktøjskasse - Chromebooks, AppWriter, TxtAnalyser, Tale-til-tekst, Nota, PDF, OCR. side 3
2. Muligheder med LST ved folkeskolens prøver for ordblinde elever og deres lærere. side 4
3. Kursus for skolepædagoger, der arbejder med elever, der er udfordret i læsning og skrivning. side 5
4. Den følelsesmæssige side af det at være ordblind. side 6
5. Ordblinde elevers skriveproces - AppWriter, tale-til-tekst, TxtAnalyser, skriveskabeloner side 7
6. Matematik og naturfag - inkludering af ordblinde elever side 8
7. Tidlig opsporing - tidlig indsats side 9
8. Odense Kommunes handleplan for elever med ordblindhed. Et nyttigt redskab for elev, lærerteam og forældre side 10
9. Ordblindes deltagelse i stave- og grammatikundervisningen. side 11
10. Ordblind i sprogundervisningen side 12

For læsevejledere:

11. Hjælp til afholdelse af kurset: "Ordblindhed og it-hjælpemidler" for forældre og ordblinde elever. side 13

Kursustitlerne kan også bruges som inspiration til at skræddersy et kursus til egen skole.

Kursus 1:

Indføring i den ordblindes værktøjskasse - Chromebooks, AppWriter, TxtAnalyser, Tale-til-tekst, Nota, PDF, OCR.

Med udgangspunkt i praksiseksempler vises, hvordan ordblinde elever ved hjælp af læse- og skriveteknologi (LST) og Nota kan være deltagende og aktive i undervisningen. Kurset er en indføring i hele værktøjskassen, herunder de funktioner, man kan anvende i undervisningen i alle fag, både på deres chromebook og mobil.

Formålet med kurset er at give deltagerne et overblik over de læse- og skrive teknologiske muligheder samt at øge kendskabet til at anvende LST i undervisningen.

Målgruppe: Lærere, læsevejledere og andre fagpersoner.

Dato: torsdag d. 2. november 2023 kl. 13.30 - 15.30

Kursusform: Oplæg og hands on. Husk computer!

Oplægsholdere: Mikkel Overbjerg og Betina Brokmose

Max antal deltagere: 20

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C.

Tilmelding: <https://forms.gle/SUobgczdih1E6eAK9>

Kursus 2:

Muligheder med LST ved folkeskolens prøver for ordblinde elever og deres lærere.

Har dine ordblinde elever optimale muligheder for at bestå prøverne med LST, så de kan komme videre på en uddannelse efter grundskolen? På kurset gennemgår vi, hvordan LST kan gøre en stor forskel for disse elever i deres forberedende arbejde og til prøverne i 9. og 10.kl.

Som lærer deltager du med din(e) ordblinde elev(er) og evt. deres læsevejleder. Eleverne skal medbringe deres LST-hjælpe midler, så de konkret kan afprøve, hvordan de stilles bedst muligt ved folkeskolens prøver. Vi vil tage udgangspunkt i et prøvesæt fra UVM og vise LST i brug ved de forskellige prøveformer.

Målgruppe: lærere til elever i 9. - 10.kl. og deres ordblinde elever og evt. læsevejledere.

Dato: Torsdag d. 9. november 2023, kl. 13.00 -15.00

Kursusform: Oplæg og hands on. Husk computer!

Oplægsholdere: Mikkel Overbjerg og Michelle Marqvardsen

Max antal deltagere: 20

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C

Tilmelding: <https://forms.gle/8gw2Z2fmQckW4VoCA>

Kursus 3: Kursus for skolepædagoger, der arbejder med elever, der er udfordret i læsning og skrivning

Ordblinde elever har generelt svært ved at indgå i den almindelige undervisning, når denne bygges op omkring læsning og skrivning. Her er det vigtigt, at eleverne understøttes med LST (Læse- og SkriveTeknologi), så de får de bedste muligheder for at følge den alderssvarende undervisning.

Skolepædagogerne har fået en vigtig rolle i forhold til at understøtte børn i læringsvanskeligheder, og kurset er derfor målrettet lige præcis jer.

På kurset gennemgås hvordan AppWriter fungerer og hvordan eleverne kan arbejde med oplæsning og tale-til-tekst i google drev. Kurset er en blanding af teoretisk didaktik og "hands on" i forhold til LST.

Målgruppe: Skolepædagoger der arbejder med en eller flere elever i mærkbare læse- og skrivevanskeligheder

Dato: Fredag d. 24. november 2023 kl. 9.00-11.00

Kursusform: Oplæg og hands on. Husk computer!

Max antal deltagere: 25

Oplægsholdere: Lone Sinkjær og Jane Boye Petersen

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C

Tilmelding: <https://forms.gle/aQVmJggSmM6dbvRC8>

Kursus 4: Den følelsesmæssige side af det at være ordblind.

Hvordan kan vi i skolen hjælpe elever med ordblindhed med at forstå og acceptere deres ordblindhed og arbejde med den følelsesmæssige side af det at være ordblind?

Hvordan får vi inddraget alle aktører omkring den ordblinde elev i dette arbejde? Alle aktører, som har betydning for elevens muligheder for at lykkes i sin hverdag: læsevejledere, lærerteam, forældre, klassekammerater, ordblindenetværk og skolens ledelse.

Det er af stor betydning, at elever med ordblindhed udover at blive gode til at lære med LST, udvikler selvværd og et stærkt mindsæt, så eleverne får mod på og lyst til skole og uddannelse.

På kurset vil vi belyse:

- De følelsesmæssige følger, ordblindhed ofte har.
- Hvordan kan vi støtte den ordblindes selvbillede/selvforståelse og tro på egen mestring?
- Hvordan kan vi støtte en positiv identitetsudvikling?
- Hvilke krav kan vi stille til undervisningen, så eleverne ikke bliver belastet følelsesmæssigt?

Målgruppe: Lærere, der arbejder med ordblinde elever (alle klassetrin) og læsevejledere.

Dato: Torsdag d. 18. januar 2024 kl. 13.00-15.00

Kursusform: Oplæg, diskussion og refleksion.

Oplægsholder: Betina Brokmose

Max antal deltagere: 20

Sted: Phoenix, Schacksgade 39, 5000 Odense C.

Tilmelding: <https://forms.gle/kskU87umqQNTKT9S6>

Kursus 5: Ordblinde elevers skriveproces - AppWriter, tale-til-tekst, Txt Analyser, skriveskabeloner.

Tekstproduktion er en væsentlig del af danskundervisningen i skolen, og ligesom med læseprocessen er den besværet, når eleven er i læse- og skrivevanskeligheder. På dette kursus stiller vi skarpt på skriveprocessen, og vi gennemgår og afprøver de IT-værktøjer, den ordblinde elev har til rådighed: AppWriter, tale-til-tekst, Txt Analyser og /tydelige skriveordrer.

Målet med skriveprocessen er ikke, at eleven begrænses af retstavning, men at vores elever kan arbejde sprudlende og alderssvarende understøttet af LST.

Målgruppe: Lærere der arbejder med ordblinde elever i 4.-9. klasse

Dato: Tirsdag d. 8. januar 2024 kl. 14.00-16.00

Kursusform: Oplæg og hands on. Husk computer med AppWriter og Txt Analyser installeret.

Oplægsholdere: Jane Boye Petersen og Lone Sinkjær

Max antal deltagere: 30

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C.

Tilmelding: <https://forms.gle/cif4XhqineZmWHB47>

Kursus 6: Matematik- og naturfagsundervisningen - inkludering af ordblinde elever.

Har du elever i ordblindevanskeligheder i matematik og naturfag, så vil vi her vise, hvordan du bruger LST i undervisningen. Vi kommer til at arbejde med læse- og skriveprogrammer, oplæsning, tale-til-tekst, scanning, Nota, Google Drev og diverse andre programmer, der kan give elever i læse- og skrivevanskeligheder mulighed for at deltage i matematik- og naturfagsundervisningen på lige fod med resten af klassen.

Målgruppe: Matematik- og naturfagslærere, læse- og matematikvejledere samt andre fagpersoner.

Dato: Mandag d. 22. januar 2024 kl. 13 - 15.

Kursusform: Oplæg og hands on. Husk computer!

Oplægsholder: Mikkel Overbjerg

Max antal deltagere: 20

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C.

Tilmelding: <https://forms.gle/DRgCKSj44DpHeJAP8>

Kursus 7:

Tidlig opsporing - tidlig indsats

En elev testes tidligst for ordblindhed i foråret 3. klasse, og herefter understøttes eleven fremadrettet med LST. MEN eleven har på det tidspunkt gået i skole i næsten 4 år i almenundervisningen. For mange elever gælder det, at de har fået ekstra støtte til at arbejde med de fonologiske processer, men at de, efter de 4 første år i skolen, endnu ikke har tillært strategier, der kan hjælpe dem i en faglig udvikling.

På dette kursus ser vi på, hvordan elever, som formodes at være ordblinde, kan bringes i faglig udvikling inden den nationale ordblindedetst kan tages. Vi skal se på, hvordan vi kan understøtte disse elever, og vi drøfter, hvordan man bedst kan tilrettelægge, gennemføre og evaluere undervisningen, så der skabes mulighed for at disse elever kan blive kompetente i eget skoleliv:

- hvordan kan man tilpasse skolens læringsmiljø, så disse elever ikke risikerer læringstab eller mister troen på egne evner.

Målgruppe: Indskolingslærere, pædagoger og læsevejledere

Dato: torsdag d. 22. februar 2024 13.00-15.00

Kursusform: Oplæg, diskussion og refleksion.

Oplægsholder: Michelle Marqvardsen

Max antal deltagere: 25

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C.

Tilmelding: <https://forms.gle/qCGEjA5FBJKHk5Pa7>

Kursus 8:

Odense kommunes ordblinde handleplan - et nyttigt værktøj for elev, lærerteam og forældre

“I Odense Kommune arbejdes der systematisk med identifikation af ordblindhed. Når en elev på en folkeskole i Odense Kommune testes ordblind med den nationale ordblindetest, skal eleven tilbydes en individuel handleplan.

Handleplanen er et redskab, der dels sikrer en dialog mellem elev, forældre og skole og dels sikrer en hensigtsmæssig og ensartet systematik i forhold til at målsætte og handle i et gensidigt forpligtende samarbejde”

På dette kursus undersøger vi, hvordan handleplanen kan bruges som et aktivt redskab, hvor vi dels har fokus på handleplanens indhold, men også har plads til at erfaringsudveksle skolerne imellem.

Målgruppe: Lærere der arbejder med ordblinde elever i 4.-9. klasse

Dato: Torsdag d. 14. marts 2024 kl. 14-15.30

Kursusform: Oplæg og hands on. Husk computer!

Oplægsholdere: Michelle Marqvardsen og Jane Boye

Max antal deltagere: 30

Sted: Phoenix, Schacksgade 39, 5000 Odense C.

Tilmelding: <https://forms.gle/3WXCW2v2dXgcXVM6>

Kursus 9: Ordblindes deltagelse i stave- og grammatikundervisningen.

På dette kursus sætter vi fokus på ordblindes elevers deltagelse i stave- og grammatikundervisningen. Hvad siger og anbefaler forskningen? Hvad er det især vigtigt at fokusere på, når elever med ordblindhed skal kunne deltage og opleve mestring i undervisningen i stavning og grammatik?

Når ordblindes primære vanskelighed er at udnytte det fonematiske princip, giver det så mening at arbejde ud fra Mette Zieglers fem staveudviklingstrin, hvor rækkefølgen af de enkelte trin i staveudviklingen bygger på forudsætninger fra foregående trin?

Mange stavematerialer beskæftiger sig ligeledes med stavning som en udviklingsproces, der følger den almindelige udvikling af stavfærdigheder. Kan vi tilpasse og differentiere disse stavematerialer til elever med ordblindhed?

LST- og ordforslagsprogrammer. Hvordan kan disse værktøjer hjælpe eleverne med at udvikle deres stavfærdigheder? Hvad kræver og forudsætter det at integrere ordforslagsprogrammer i staveundervisningen?

Uanset tilgang, er træning i skriftens basale lydprincip afgørende for elever med ordblindhed. Hvordan kan vi sikre denne træning, og hvorfor er den essentiel, selvom der bruges ordforslagsprogram? Hvordan kan vi skabe en balance mellem fonologisk træning og brug af LST?

Når tale til tekst er en mulighed, skal ordblinde stadig undervises i stavning? Hvilke kompetencer er det relevant at undervise i?

Der er undersøgelser, der viser, at undervisning i morfologi har en positiv effekt for elever med ordblindhed. Hvordan kan vi implementere denne viden i praksis uden det bliver for komplekst?

Kan vi arbejde med kontekstbaseret staveundervisning for elever med ordblindhed?

På kurset vil vi sammen med deltagerne udforske praksisnære tilgange til disse spørgsmål. Vi lægger op til fælles refleksion og erfaringsudveksling. Vi vil indledningsvis lave et oplæg, hvor vi præsenterer mulige tilgange og strategier.

Vi ser frem til en givende diskussion og erfaringsudveksling.

Målgruppe: Læsevejledere og dansklærere

Dato: Tirsdag d. 19. marts 2024 kl. 14 -16

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C

Kursusform: Oplæg, diskussion og refleksion

Oplægsholdere: Betina Brokmose og Lone Sinkjær

Tilmelding: <https://forms.gle/Xda5WVFXFZ26FAH89>

Kursus 10:

Ordblind i sprogundervisningen -

hvordan tilrettelægges undervisningen, så den ordblinde elev får deltagelses- og udviklingsmuligheder i alle fagets kompetenceområder?

Ordblindhed er karakteriseret ved problemer med at omsætte lyd til bogstav. Mange elever har en upræcis sprogopfattelse og deraf følgende upræcis udtale. Udfordringerne i sprogfagene intensiveres, når sprogundervisningen på mellemtrinnet skifter fra at være overvejende mundtlig til at have en mere skriftsproglig tilgang. Hvordan tilrettelægges undervisningen, så eleverne fortsat har mod og lyst til at tilegne sig fremmedsprog?

På kurset vil vi have fokus på didaktiske og kompenserende tiltag med henblik på at give eleverne muligheden for aktiv deltagelse i undervisningen.

Medbring dine gode idéer fra egen praksis på, hvornår det lykkes allerbedst og del refleksionerne over det, som er udfordrende.

Jeg ser frem til en givende diskussion og erfaringsudveksling.

Målgruppe: Sproglærere, 3. - 6. kl.

Dato: Mandag d. 26. februar 2024 kl. 14 -16

Sted: Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C

Kursusform: Oplæg, diskussion og refleksion, hands-on

Medbring: Computer med AppWriter installeret, samt headset.

Oplægsholder: Lone Sinkjær

Tilmelding: <https://forms.gle/VFqfW9nR8ncqxnHWA>

Kursus 11:

Hjælp til afholdelse af kurset “Ordblindhed og IT hjælpemidler” for ordblinde elever og deres forældre.

I Odense Kommune er ambitionen at alle skoler er dysleksivenlige og tilbyder dysleksivenlig undervisning, så ordblinde får lige adgang til læring.

Det er centralt besluttet, at hver af kommunens 33 skoler skal tilbyde et kursus med ovenstående titel til ordblinde elever og deres forældre. Kurset skal afholdes løbende og hvert skoleår, så det sikres at alle forældre til elever, der bliver konstateret ordblinde, bliver inviteret.

Læsecenteret har til skolernes læsevejledere udarbejdet et fælles oplæg med slides og talenoter. Dette materiale er tilgængeligt for kommunens læsevejledere i vejledernes mappe i på Google Drev: FORÆLDREKURSUS Odense Kommune.

Hvis læsevejlederne på skolerne ønsker støtte, enten til afvikling af kurset eller til vejledning inden afholdelse af kurset, kan Læsecenteret kontaktes.

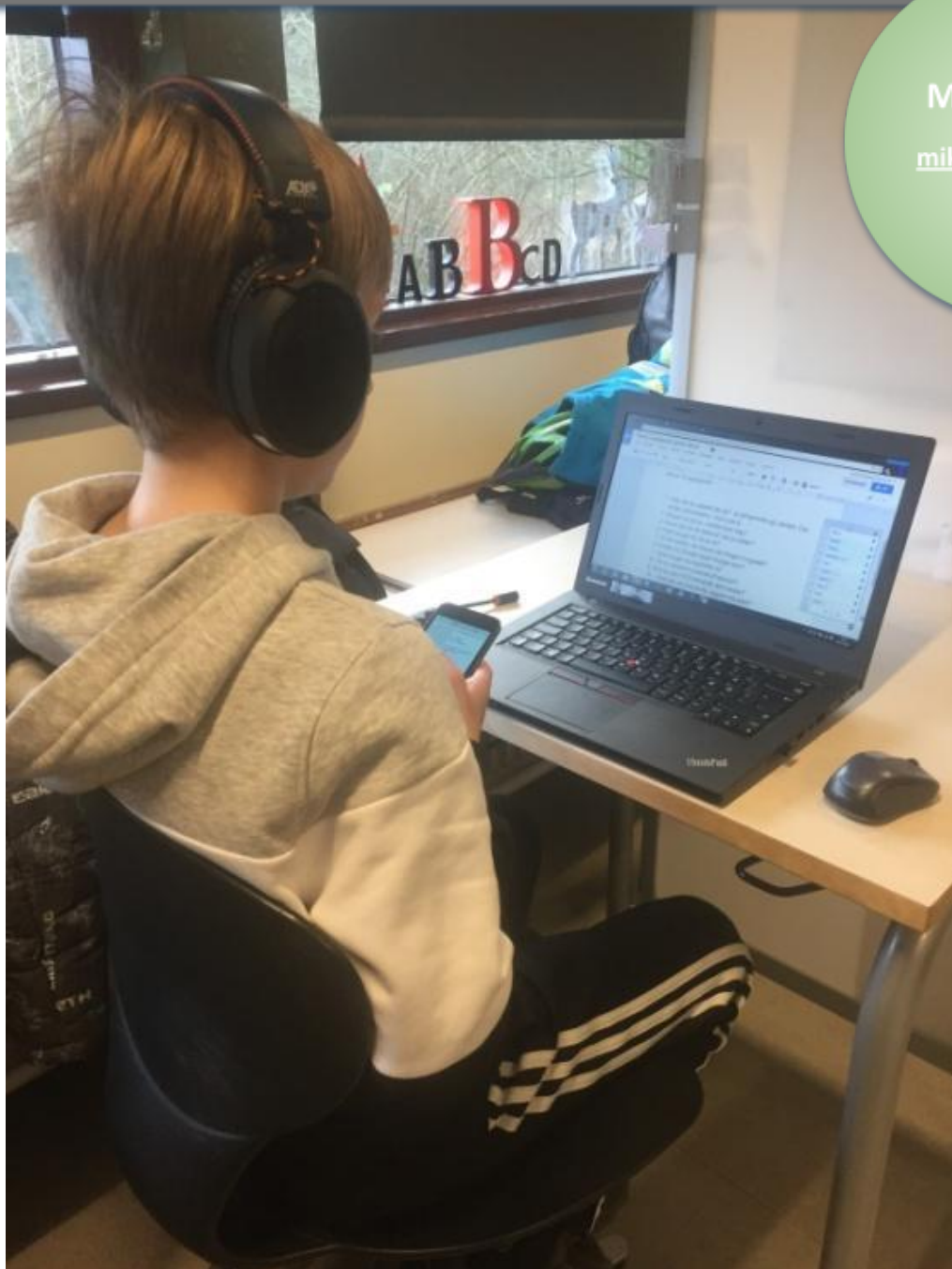
Sted: På jeres skole.

Obs:

9. oktober afholdes kurset på Højmeskolen. Hvis du er interesseret i at deltage for at få inspiration til, hvordan kurset kan afholdes, kan Michelle kontaktes.

Kontakt: Michelle Marqvardsen, mikma@odense.dk eller 28 29 06 18

For nærmere information kontakt:

Michelle
Marqvardsen

mikma@odense.dk

Telefon:
20 64 11 41